

Het heiligenboek

Birgitta van Zweden (3) Tom Zwaenepoel

Zoals vele middeleeuwse gelovigen beschouwt Birgitta van Zweden (omstreeks 1303-1373) zich als een pelgrim naar de eeuwigheid. Ze beseft dat wij slechts 'gasten' zijn op deze aarde. Birgitta bezocht bij leven bijna alle Italiaanse bedevaartsoorden. Als weduwe trekt ze ook naar de heilige plaatsen van het christendom. Voor paus Franciscus is de mooiste ervaring die we beleven „deel uitmaken van een volk dat in beweging is, dat in de geschiedenis op weg is, samen met zijn Heer, die in ons midden meegaat! We zijn niet geïsoleerd, we gaan niet alleen. We zijn deel van de enige kudde van Christus die samen met ons gaat” (Toespraak tot de clerus, godgewijden en leden van pastorale raden in de kathedraal San Rufino in Assisi, 4 oktober 2013).

In Vadstena sticht Birgitta volgens de augustijner regels een leefgemeenschap als kiemcel van een klooster. Haar kloosterfamilie is symbool van de oergemeenschap. Zusters en monnik-priesters wijden zich – in twee door hogemurengescheiden kloosters op dezelfde plaats – onder leiding van de abdis aan de studie, het gebed en de armen. De eerste abdis is Catharina. Haar moeder werd nooit zuster, legde nooit de eeuwige geloften af. Birgitta leeft op

een bescheiden plaats, neemt afstand van alle aardse bezittingen, legt haar sieraden af en trekt een boetekleed aan. Ze vast vier keer per week. Haar hele leven lang is Birgitta geïnspireerd door het mysterie van het lijden en sterven van Christus. Onvermoeibaar is haar blik op de gekruisigde gericht en is ze diep verbonden met zijn lijdensweg.

Birgitta krijgt hemelse visioenen en boodschappen van Christus, Maria en heiligen, die niet alleen voor haar persoonlijk, maar voor het hele christendom bestemd zijn. In deze visioenen noemt Christus haar „mijn Bruid”. Ze schrijft haar (meer dan 600) openbaringen in de Zweedse taal neer, haar biechtvaders vertellen ze in het Latijn. Sommige openbaringen zijn echte bevelen. Zo krijgt ze de opdracht en de regels voor een kloosterstichting die tot de hervorming van de kloosters moeten bijdragen. Haar boodschappen worden met de tijd almaar directer en dreigender. Ze hebben politieke betekenis en moeten het kerkelijke verval van haar tijd keren. Haar visioenen geeft ze door aan koningen, theologen, kardinalen en pausen. Ze bekritiseert hun levensstijl en dringt aan tot ommekeer en zichtbare verbetering. Door hun religieuze inhoud en

de kracht van hun beeldrijke uitdrukking zijn de *Revelationes caelestes* de belangrijkste laatmiddeleeuwse teksten van Scandinavië. Vanuit Rome en Vadstena bereiken ze verre verspreiding en zijn de eerste werken van Scandinavische oorsprong die in bijna alle Europese talen werden vertaald.

Sinds de zestiende eeuw en tot op vandaag is Birgitta een waardevolle oecumenische band geworden tussen katholieken en lutheranen. De grootste vrouw van Zweden heeft de zeldzame roem om de nationale heilige van een protestants volk te zijn. Johannes-Paulus II schrijft in zijn boodschap aan generaal-abdis Tekla Famiglietti (21 september 2002): „Als vrouw van de eenheid is zij voor ons een getuige van de oecumene.”

Birgitta toont ons hoe je met problemen in verband met familie, de christelijke samenleving en de samenleving kunt omgaan. Ze roept ons op getuigenis af te leggen van het geloof in God en voor de waarheid op te komen. Maar 'Gods noorderlicht' (Ferdinand Holböck, *Gottes Nordlicht*, 1983) is ook een troost voor wie zich als 'mislukt' afschrijft. Deze grote heilige moest aan het einde van haar leven voor God toegeven dat ze „alle opdrachten niet ver-

vuld heeft”. De Honderdjarige Oorlog tussen de koningen van Engeland en Frankrijk kan ze niet beëindigen. Ondanks haar inspanningen keert de paus na haar dood voor altijd uit Avignon naar Rome terug. Het duurt nog enkele eeuwen tot men het eens kan worden met een enkele paus, ook al streefde ze haar hele leven naar de eenheid onder christenen. Haar klooster ziet ze tijdens haar leven nooit. Vele waarschuwingen aan haar tijdgenoten worden niet ernstig genomen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

25 september, 21.15 uur, Canvas. *Amour*, gelauwerd Oostenrijks-Frans drama uit 2012 van Michael Haneke. De gepensioneerde muzikleren Georges (Jean-Louis Trintignant) en Anne (Emmanuelle Riva) wonen in Parijs. Hun dochter Eva (Isabelle Huppert), ook een musicus, woont in het buitenland. Wanneer een herseninfarct Anne deels verlamt, komt de relatie tussen Georges, Anne en hun dochter onder druk te staan.

26 september, 15.10 uur, VRT één. *Chitty Chitty Bang Bang*, Britse muzikale avonturenfilm uit 1968 naar een script van Roald Dahl, over een vreemde uitvinder en zijn vliegende en varende auto.

26 september, 21.15 uur, VRT één. *The Color Purple*, Amerikaans drama uit 1985 van Steven Spielberg over de zwarte slavin Celie die in het Georgia van 1909 de moed vindt om weer lachen en lief te hebben.

26 september, 22.15 uur, Canvas. *Les Géants*, sprookjesachtige en poëtische Belgische avonturenfilm uit 2011. De tienerbroers Zak en Seth trekken er op uit met de wagen van hun pas overleden grootvader. Onderweg pikken ze Dany op.

De vrome kudde

Sip Ingezonden door Alma Segers

Jantje staat voor een huis ontzettend sip te kijken. Een voorbijganger heeft medelijden en vraagt:

– Waarom kijk je zo sip, jongen?

Zegt Jantje:

– Ik kan niet bij de bel, mijnheer.

De hulpvaardige man drukt prompt op de bel. Jantje knikt dankbaar en zegt:

– En nu moeten we vlug weg wezen, of we krijgen een pak rammel!

Paradijs Ingezonden door Pierre Mertens

Adam en Eva liggen te zonnen in het aards paradijs. Opeens vraagt Eva:

– Adam, houd je nog van mij?

Adam zucht en antwoordt:

– Ja natuurlijk, van wie anders?

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

tropische grasvlakte	↓	anti Romeinse keizer	↓	land-tong	↓	lichaams-deel	↓	ver (in samenst.) lichtbruine kleur	↓	spoorstaaf
vuurwapen	→	1	↓	↓	↓	tafel-gast	→	↓	↓	2
land in Zuid-Amerika	→							5		
werpspel	→					groente vruchten-nat	→			
gevangenis	→					zand-heuvel	↓	ver-velend		stoot met de vuist
pers. vnv.	→							6		vaandel
	→					familielid grote bijl	→			televisie moment
steekwapen	→					vis openbaar vervoer	→			4
	→									koraal-eiland bovenmatig
	→									deel-teken
	→									3
zienswijze	→									9
	→									autogas
	→									7

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---